

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.— — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22. telefon 2326. Celovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vrača. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstva in namočeneem, vsaka beseda Din 0,50

Štev. 55 • Maribor, četrtek, dne 16 maja 1940 • Leto XV

K načelu demokratične svobode

Pred zadnjimi dr. Stojadinovičevimi volitvami v narodno skupščino je združena opozicija sklenila načelni sporazum, da se bodo združene stranke v pravcu sporazuma med seboj podpirale. Združena opozicija si je naložila, da sprovede državno politiko v normalno politično življenje, kakor je to že prej poudaril pokojni kralj Aleksander in ob padcu dr. Stojadinovičeve vlade pet ministrov njegove vlade.

Ideja koncentracije opozicijskih strank je imela svojo oporo že v kraljevski izjavi, v novjšem času pa tudi v navedeni izjavi petih ministrov.

Velika ideja obnovitve normalnega političnega življenja v državi je pa izhajala predvsem iz potrebe, da se v državi končno uredi notranje razmere, to je, se reši na pameten način hrvaško vprašanje. In reči moramo, da je združena opozicija, tudi socialisti, dosledno in z vso odločnostjo zagovarjala povoljno rešitev aktualnih vprašanj v smislu pred volitvami sklenjenega načelnega sporazuma med strankami združene opozicije. Sporazum je bil skupen, program ne le za volitve, ampak za vso nadaljnjo politiko, ki naj iskreno podpre politiko normalneša političnega življenja v državi.

Združena opozicija je šla v zadnjo volilno borbo z geslom normalizacije političnih razmer v državi, z geslom, da se hrvaško vprašanje reši na demokratičen način in dokler ni ta program rešen, je popolnoma logično, da posamezni deli združene opozicije sporazuma niso rešeni prevzete obveze, ampak so se nadalje realno obvezani delati za uresničenje volilnega programa. Na mestu je torej v tem oziru popolna lojalnost med vsemi strankami združene opozicije.

Izgovarjajo se na prilike in težkoče. Ti izgovori seveda niso utemeljeni. Dovolj zakonov imamo, tudi take, ki morajo niso več primerni. Ali tudi moralni zakon imamo, ki nam nalaga, da kot združena opozicija rešimo vsa notranja vprašanja v demokratični svobodi, ker se je združena opozicija ustvarila samo v ta namen. Ta namen pa moremo podpreti na Hrvaškem in povsod le združeni in v svobodi.

Gospodarski svet balkanskega sporazuma

Konec tega meseca bo imel v Beogradu sejo balkanski gospodarski svet. Seje se udeležijo zastopniki Jugoslavije, Romunije, Grčije in Turčije. Na seji se bo obravnavalo predvsem o preskrbi s surovinami, ki je zaradi vojne otežena.

Trgovinska pogodba s Sovjetsko Rusijo je podpisana

Stalno trgovinsko zastopstvo Jugosla vije v Moskvi in rusko v Beogradu.

Dne 12. maja je bila v Moskvi podpisana trgovinska pogodba med Sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo, pogodba obsega tri dele in sicer dogovor o trgovini in plovbi, o plačilnem prometu in o trgovinskih predstavništvih. Podpisala sta pogodbo komisar za zunanjo trgovino Mikojan in za Jugoslavijo dr. Milorad Djordjević.

Sovjetska Rusija bo uvažala iz Jugoslavije baker, svinec, kositer ter maslo, izvažala pa k nam poljedelsko orodje, poljedelske stroje in bombaž. Letni promet bo znašal 176 milijonov dinarjev in

Naval nemške armade na Belgijo in Holandsko, ki je pričel dne 10. maja ob pol 4. uri zjutraj, se je v par dneh razvil v ogromen spopad, v katerem sodeluje na obeh straneh na milijone ljudi in na desetisoč letal, na tisoče tankov in kdo ve koliko topov ter drugega mehaniziranega orožja.

Po vdoru nemške armade v Belgijo in na Holandsko je pričela prihajati preko meje tudi francoska in angleška armada iz severne Francije. Najprvo so prispeli motorizirane čete in v teku dveh dni tudi pehota, dočim je letalstvo takoj poseglo v boj.

Prvi naval Nemcev so morali vzdržati Holanci in Belgijci sami.

Dne 15. maja je bil položaj na holandskem in belgijskem bojišču ta-le:

Na Holandskem

Holandska vojska se je takoj po začetku sovražnosti umaknila iz severne province Groningen na zapadno obalo Zuiderskega jezera. Takoj nato so Holanci poplavili tri pasove svojega ozemlja, ki leži pod morsko gladino od severa proti jugu.

Glavni nemški napad je bil usmerjen z nemškega ozemlja preko holandskega mesta Arnhem ob meji, vzdolž toka reke Meuse proti zapadu na Rotterdam. Nemci so spustili veliko vojaštva s padali v Rotterdamu in okolici, ki je podprlo akcijo glavne nemške armade, katera je prihajala iz vzhoda. Zadnja poročila javljajo, da so Nemci prodrli do Rotterdama (preko treh pasov poplavljenega ozemlja) in s tem presekali Nizozemsko na dvoje, na severno in južno polovico.

V koliko se bo severna holandska armada lahko držala, je vprašanje časa. Preostaja ji edina zveza po morju z Anglijo.

Izgleda pa, da Nemci ne nameravajo operirati proti severu, ampak proti jugu, preko holandskega ozemlja v Belgijo.

V južno Holandsko (pokrajino severni Brabant) so med tem prispeli zavezniške čete.

Gavni sunek proti Belgiji

V Belgijo je vdrla nemška armada preko holandske pokrajine Maastricht, severno in južno Albertovega kanala in predvsem napadla mesto Liege, ki je zaključna točka belgijskega obrambnega sistema vzdolž reke Meuse.

Siloviti boji v Belgiji

vzdolž reke Meuse

Drugi del nemške armade je prodrl preko Luksemburga, čez Ardene do francoske meje in od tod ob reki Meuse do Dinanta, Namurja in Liegeja.

Mesti Longwy in Sedan ležita izven Maginotove linije. Nemci so zavzeli Longwy, pa so bili zopet vržen iz njega. Nadalje so se pojastili Sedana, zasedli mesto Dinant v Belgiji ter Namur in Liege. Francoska Maginotova linija je ostala nedotaknjena, dasi se na črti Longwy—Sedan nana ajo Nemci na francoskem ozemlju. Cez dan, dva pa se bo videlo, v koliko je ostala nedotaknjena obrambna črta Belgijcev ob reki Meuse. Nemci se trudijo, da bi s severa prodrli preko Albertovega kanala pri Hasseltu in prišli s tem belgijskemu obrambnemu sistemu ob Meusi za hrbet.

Nad desetisoče mrtvih pokriva bojišča

Iz pozicijske vojne na zapadu je po napadu Nemcev na Belgijo in Holandsko nastala gibliva vojna, ki se razlikuje od vseh prejšnjih vojn po tem, da so stopile v gibanje milijonske armade na obeh straneh.

Ta vojna pa zahteva seveda ogromne žrtve predvsem od napadalca. Nemci po poročilih z bojišč napadajo v več zaporednih kolonah, tako da prihodnja kolona vedno gazi preko ranjencev in mrtvecev kolone, ki je napadla pred njo. Tako razpolaga Nemčija z ogromno rezervo človeškega materijala. Največje zgube prizadeva v tej vojni avtomatsko orožje, potem motorizirani odredi, tanki in pa letala.

Letala so se izkazala kot najbolj strahotno orožje sedanje vojne in so Nemci vložili tu vse svoje napore, da bi bili kos angleškim in francoskim letalskim silam. Letala sipajo bombe in smrt v zaledju fronte in ovirajo napredovanje pehote ter motoriziranih odredov.

Sunek proti Franciji in napad na Anglijo

Nemški načrt predvideva zavzeteje Belgije in Holandske. Preko Belgije namerava nemško armadno poveljstvo izvesti glavni sunek proti francoski meji, najbrž v prepričanju, da so utrdbe Maginotove linije, ki so bile zgrajene to pozneje kot pa na francosko-nemški meji, najbolj ranljive.

Napad na Holandsko pa je za Nemce važen v toliko, v kolikor upajo, da bi

na Holandskem dobili oporišča za letalske napade na Anglijo in motenje pomorskih zvez med Anglijo in Francijo preko Rokavskega preliva.

Boji v Belgiji bodo utegnili biti velikega pomena za nadaljnji razvoj operacij.

Obramba zaveznikov stremi za tem, da čim bolj izčrpa udarno moč nemške armade. Nihče si ne more predstavljati, kaj požre taka vojna na vojnem materijalu, ki ga ni mogoče tako hitro nadomestiti. Samo letal je bilo v teh par dneh sestreljenih gotovo že nad 600 na obeh straneh. Ako računamo, da stane eno samo letalo 5 milijonov dinarjev, potem si lahko vsaj malo predočimo, kaj vojna stane.

Holandska položila orožje

Vesti iz Holandije dne 15. maja trdijo, da je s presekanjem Holandske v dva dela, holandska obramba onemogočena in da je holandski vrhovni poveljnik radi tega odredil, da se boji ustavi.

Holandska vlada pa javlja iz Londona, da se kljub temu Holandska še vedno smatra v vojni z Nemčijo.

Nizozemska vlada v Angliji

Nizozemska vlada se je preselila v London. Tja je odšel tudi kraljičina družina.

Luksemburška vlada in družina vojvode sta odšla na Francosko.

Novi boji na Norveškem

Zavezniki izkrcavajo nove čete.

Pri Narviku in južno od Narvika so zavezniki te dni izkrcali nove čete. To izkrcavanje je presenetilo Nemce, ki so tudi sami hoteli pripeljati obkoljeni posadki v Narviku pomoč po morju. Njihove ladje pa so bile napadene in potopljene, kolikor se je Nemcev že izkrcalo, so bili takoj zajeti. Angleške in francoske čete so se ponovno pojavile pri Namsosu.

Pri letalskem napadu angleških letal na Bergen je bila potopljena neka nemška križarka, ki se je nahajala v tem fjordu.

Z Italijo na prelomu

Demonstracije v vseh večjih italijanskih mestih.

V vseh večjih italijanskih mestih se vrše protiangelske in protifrancoske demonstracije. V Rimu se je med demonstracijami pokazal na balkonu vladine palače Mussolini in pozdravil demonstrante.

Papežev list »Osservatore Romano«

piše proti vstopu Italije v vojno, toda ga je v Italiji težko dobiti, ker ga demonstranti sproti sežigajo.

Ameriški državljani pozvani, da zapustijo Italijo.

Zedinjene države so pozvale ameriške državljane, da zapuste Italijo.

Brezmesni dnevi uvedeni

Naredba o štednji z živili, ki je izšla, določa, da sta torek in petek brezmesna dneva. Ta dva dni se ne sme prodajati in servirati meso. Prodaja mladih prašičkov pa je dovoljena samo dva dni

v tednu, v restavracijah in drugih gostinskih obratih samo ob četrthih in nedeljah. Klanje živine pod enim letom (teleta in junice) in brejih krav vsake vrste je sploh prepovedano. Vse tu našete omejitve ne veljajo za drobnico in perutnino ter divjačino.

Najnovejše vesti

Francija in Italija. Francoski poslanik v Rimu je zavrnil očitke italijanske vlade glede izvajanja blokade, češ, da je naperjena proti Italiji.

200 vlačilcev je kupila Anglija v Zedinjenih državah in pozvala senat, da nakup takoj odobri. Ta nakup ladij je največji, kar jih je bilo kdaj sklenjenih.

Argentinijski Urugvaj sta pozvali ostale južno-ameriške države, da obsodijo napad Nemčije na Holandsko in Belgijo.

Roosevelt o vojni nevarnosti

Roosevelt je govoril na kongresu pacifistov zvečer po nemškem napadu na Belgijo in Holandsko.

V Ameriki in v Evropi so zelo odjeknile besede, ki jih je govoril Roosevelt na kongresu pacifistov v Washingtonu dne 10. maja zvečer potem ko so zjutraj istega dne Nemci vdrla na Holandsko in v Belgijo. Roosevelt je dejal:

»Sem pacifist, toda mislim, da bomo vi in jaz morda prej ali slej prisiljeni, da gremo braniti svojo svobodo in kulturo ter civilizacijo. Sedanji napadi v Evropi pomenijo nevarnost tudi za Ameriko. Oni, ki streme za tem, da podjarmijo na stotine milijonov ljudi, ne bi oklevali, da v primeru svoje zma-

ge sežejo po vsem svetu. Mislim da bo potrebno, da vsa Amerika pod dnevno svetlobo prouči ta problem. Potem pa moramo skupno nastopiti z enotnimi cilji.«

Zunanji minister Cordell Hull pa je dal to-le izjavo: »Koncev koncev bo pravica vendarle zmagala nad silo. Mednarodno pravo se sramuje vsega tega. Dana beseda ne velja več in lahko se reče, da vlada v svetu mednarodna anarhija. Toda morala in pravo bosta zmagala nad anarhijo in kaosom.«

Nemci spuščajo vojsko s padobranci v zaledju

Nemško armadno vodstvo je v vojni z Belgijo in Nizozemsko preskusilo nov način bojevanja s pomočjo čet, ki se spuščajo s padobranci iz letal. Takoj prvi dan so spustili Nemci več tisoč dobro oboroženih vojakov na najbolj znana letališča in v bližini večjih krajev na Holandskem, pa tudi v Belgiji. Ti vojaki so imeli nalogo polastiti se letališč in večjih krajev, pregnati holandske in belgijske posadke ter razširiti zasedeno ozemlje, na katero bi se potem polagoma spuščale še nadaljnje nemške čete. Na ta način bi se za hrbotom belgijske in nizozemske armade pričeli boji, ki bi povzročili zmedo in prekrizali vse obrambne načrte napadenih.

Kakor pa izgleda, se nemški način bojevanja ni obnesel, razen na rotterdamskem letališču. Povsod drugod je nizozemska in belgijska obramba v zaledju pravočasno opazila spuščanje nemških vojakov. Deloma so jih pobili s strelji med padanjem, ostale pa so zajeli in razorožili. V Amsterdamu in Haagu na Holandskem so se ti nemški vojaki s pomočjo v teh mestih bivajočih Nemcev celo zabarikadirali v posameznih hišah in so morali nizozemski vojaki hiše naskočiti, predno se je sovražnik vdal.

Izkazalo pa se je pri tej priliki, da je bilo zlasti na Nizozemskem izredno mnogo izdajalcev. Predvsem velja to za nizozemske fašiste (vodja Fan Musert)

in pa za belgijske reksiste, čijih vodjo Degrella so belgijske vojaške oblasti takoj prvi dan vojne aretirale. Znano je, da so ti nacisti igrali vedno najbolj patriotično vlogo in zmerjali delavce s protidržavnimi elementi. Ko pa je prišla država v nevarnost, se je pokazalo, da so protidržavni elementi tisti, ki so zmerjali delavce, socialistični delavci pa so se postavili v bran za svobodo države.

Kakor je izjavil francoski ministrski predsednik, so se spuščali Nemci s pa-

dobrani tudi na francoskem ozemlju in sicer preoblečeni v razne uniforme, nekateri so imeli uniforme francoskih vojakov, na Nizozemskem uniformo nizozemskih vojakov in v Belgiji uniformo belgijskih vojakov, pa tudi preoblečeni kot kmetje, duhovniki in poštarji. Odrejeno je, da se vsi Nemci, ki bi ne nosili nemške vojaške uniforme, takoj postrele kot vohuni. Nemško vojaško poveljstvo pa pravi, da nosijo nemški vojaki, ki se spuščajo s padobranci, samo posebno uniformo, niso pa preoblečeni v sovražne uniforme in da bodo za vsakega nemškega vojaka, ki bi ga nasprotniki usmrtili kot vohuna, postrelili po 10 ujetnikov tiste države, ki bi kaj takega storila.

Na letališču v Rotterdamu se vodijo cele bitke med nemškimi in nizozemskimi vojaki.

Churchill je sestavil novo angleško vlado

Opozicija v vladi. — Attlee za delavsko stranko, Sinclair za liberalce.

Angleško vojno vlado je sestavil Winston Churchill. Vlada danes še ni kompletna. Švicarski list pravi, da je bila izprememba vlade potrebna zaradi razvoja vojne. Napadi na Poljsko in Norveško so bili za Anglijo drugovrstnega pomena, ker se je pričakovalo napad tudi na Nizozemsko in Belgijo. Taktika Anglije je bila prava ker je za ta moment potrebna koncentracija vseh sil.

V novi vojni vladi so: predsednik Churchill, Chamberlain predsednik tajnega sveta, lord Halifax, zunanji minister, Attlee, čuvar vlad. pečata, Greenwood, minister brez portfelja, vojni minister Eden, mornariski minister Alexander, letalski minister Sinclair.

Zastopniki delavske stranke v novi vladi po definitivni sestavi so Attlee, Greenwood in Alexander.

Doma in po svetu

Vojaških vpoklicancev se ne sme rubiti, dokler so v vojaški službi in še 30 dni potem ne. Doslej je moral vsak zavezanec predlagati odgoditev eksekucije, sedaj se morajo oblasti same prepričati, če ni rubljeni v vojaški službi, sicer ne smejo odobriti rubeži. Tako je sklenil ožji ministrski odbor na petkovi seji.

Obtok bankovcev se je zopet povečal za 110.3 milijone dinarjev in je znašal po izkazu Narodne banke dne 8. t. m. 10.874.7 milijona dinarjev.

Romunska vlada je bila rekonstruirana. V vladi so sedaj kakor znano zastopani tudi člani »Železne garde«, ki se je spoprijaznila z režimom. Izven vlade pa je še vedno kmečka stranka.

George Lansbury. V Londonu je umrl pretekli teden poslanec delavske stranke George Lansbury. Možno idealist in brezmejen optimist, ki se je mnogo trudil, da bi bil ohranil človeštvu mir. V svoji mirovni misiji je obiskal pred dvema leti tudi Hitlerja in Mussolinija. Njegova prizadevanja so bila zaman. Umrl je razočaran, zapustil pa je oporoko, kakšen naj bi bil bodoči svet, da bi bil človeštvu ohranjen mir. O tej njegovi oporoki bomo še pisali v eni izmed prihodnjih števil našega lista.

20 nemških ladij, ki so bile zajete od Angležev, sedaj prevažajo angleške čete.

Južna Afrika za belgijske in nizozemske begunce. Parlament južnoafriške zveze je dovolil podporo za belgijske in nizozemske begunce v znesku enega milijona funtov sterlingov (okoli 250 milijonov dinarjev). Podpora je bila odobrena soglasno.

Izredne podpore za siromašne družine vpoklicancev. Na predlog ministrstva za vojsko in mornarico bodo dobile družine siromašnih vpoklicancev, ki so ostale brez sredstev za preživljanje, izredne podpore v znesku po din 150, ne glede na redno podporo, ki jo dobiva družina. O izplačilu teh podpor bodo odločala poveljstva vojnih okrožij v sporazumu z občinskimi odbori za dajanje izredne pomoči. Vsaka intervencija glede izplačila teh podpor je izključena.

Povišanje poštnih pristojbin. Počeniši z dne 15. maja se zvišajo poštno pristojbine za tiskovine, poštno blagovne in denarne pošiljke, vrednostna pisma, poštno carinske pošiljke in vrednostne pošiljke. Za tiskovine se zviša pristojbina od sedanjih 25 para na 30 para (do težine 50 g), za vsakih nadaljnjih 50 g po 50 para več.

Angleži se zanimajo za jugoslovanske kovine. Angleški list »Economist« prinaša poročilo o jugoslovanskem izvozu kovinskih rud in priporoča, da bi Anglija in Francija izrabili ta vir kovin. Na leto, pravi list, izvozi Jugoslavija 40 do 50 ton bakra, toliko tudi cinka, nad 70.000 ton svinca, nad 50.000 ton kromove rude, okoli 300.000 do 400.000 ton bauksita in 150.000 ton pirita. V zadnjih letih proizvajata tudi antimon, in sicer okoli 3500 ton na leto. Italija doslej teh rud ni kupovala, pač pa Nemčija. Nemčija in Anglija sta doslej kupovali razmeroma malo teh rud.

Novo dobave premoega iz naše države v Italijo. Med našo državo in Italijo je bil sklenjen dogovor, da bodo naši rudniki dobavili Italiji v času od 1. junija t. l. pa do 31. maja 1941 220.000 ton rjavega premoega v vrednosti 30 milijonov lir. To znači, da bo plačala Italija za tono okrog din 306, ako vzamemo borzni tečaj, ako pa je kliniški tečaj nižji od borznega, potem seveda toliko manj.

Kdo kupuje našo konopljo? Našo konopljo kupujejo predvsem Nemci in Angleži. Doma jo rabimo do 400 vagonov, višek od 3000 vagonov izvozimo. Nemci so jo letos izvozili proti plačilu v kliringu 1000 vagonov, sedaj jo plačujejo z devizami, ker konopljo nujno rabijo v vojni industriji.

Borski rudniki povečajo svoj obratni kapital. Obratni kapital borskih rudnikov se poviša od 60 na 120 milijonov frankov. Družba je s tem porabila prihranjene rezerve za delniški kapital. Družba dela, kakor nam je znano, z ogromnim dobičkom in je s tem izpremenila del svojih dobičkov v imovino, lastnino ali kapital, ki ga nikdar ni vložila v podjetje.

Stavka v letalski industriji. V podjetjih letalske industrije v Beogradu je izbruhnila stavka. Nek odbor je izdal oklic, v katerem prikazuje stvar tako, kot da to stavko vodi Savez metalških radnika Jugoslavije. Osrednja uprava zveze izjavlja v posebnem letaku, da nima s to stavko ničesar skupnega.

Ponarejalca petstotakov. Franca Majona, so prijeli v Skorbi pri Ptujju v hiši posestnika Termaniča. Pri njem so našli 774 izdelanih bankovcev. Seveda je s temi bankovci mogel sesti samo neuke ljudi.

Stroge kazni za tiste, ki bi imeli razmerje z ženami vojaških vpoklicancev v Bolgariji. Bolgarska vlada je izdala uredbo, ki predvideva stroge kazni za tiste moške, ki bi imeli razmerje z ženami v vojaško službo vpoklicanih moških.

Ukinjen železniški promet med Baslom in vzhodno Nemčijo. Francoska letala so z bombami uničila nek predor na železniški progi, ki vodi na desnem bregu Rena iz Nemčije v Basel v Švici.

150.000 španskih beguncev v Franciji je sedaj preskrbljenih, deloma so zaposleni v industriji, deloma v poljedelstvu. Francoski časopisi pravijo, da so ti španski begunci, ki so poprej pomenili breme za Francijo, sedaj naravnost dobrodošli. Veliko španskih beguncev je bilo na lastno željo uvrščenih tudi v francosko vojsko.

Madžarska gradi brodovje na Donavi. Madžarska vlada je sklenila povečati tonazo trgovskih ladij na Donavi od 40.000 na 100.000 ton.

Koliko zaslužijo poljski rudarji? »Völkischer Beobachter« z dne 28. marca 1940 poroča, da delajo poljski rudarji v Rybniku v poljski gor-nji Šleziji 8 ur in 45 min. dnevno in zaslužijo 3.70 Rm. Od tega morajo plačati davek in ostale odtegljaje.

23 nemških vojnih poročevalcev je padlo od kroglj sovražnikov od začetka vojne dalje. Tako pišejo nemški listi.

Nazadovanje dunajskih židov. Na Dunaju se je zmanjšalo število židov od 250.000 na približno 60.000 oseb, ki pa so tudi vsi izločeni iz gospodarskega življenja in bodo v bližnji dobi tudi zapustili Dunaj. (DNB.)

Med Vatikanom in Portugalsko se vršijo pogajanja za sklenitev konkordata. Pogajanja bodo v kratkem ugodno zaključena.

V Turčiji so odkrili petrolejske vrelece. V Turčiji so odkrili deset petrolejskih vrelcev, ki bodo dajali zaenkrat okoli 300 kvintalov nafte na dan.

Za Rooseveltovo tretjo kandidaturu za predsednika Zedinjenih držav se je izrekla federacija dela na svojem kongresu. Federacija bo podpirala njegovo kandidaturu.

Nezaposlenost v Zedinjenih državah v Ameriki. Ameriška unija strokovno organiziranega delavstva v Zedinjenih državah poroča, da je tam 10.348.000 nezaposlenih delavcev. Nezaposlenosti je v znatni meri krivo sedanje vojno stanje.

Kongres metodistov v New-Yorku je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da Roosevelt svoja osebnega zastopnika Taylora pri Vatikanu odpokliče in opusti vsakršno sodelovanje z Vatikanom.

Zane Grey:

105

Mož iz gozda

»Oh, koga. Koga vendar misliš? Menim Toma! je odvrnila in zadnjo besedo je kar bruhnila iz sebe.

»Tom? Kdo pa je to? A, ti meniš Las Vegasa. Da, njega sem videla.«

»No, in je kaj vprašal — po — meni?«

»Zdi se mi, da je vprašal, kako ti gre?«

»Hm. Nell, ne zaupam ti vedno.« Po teh besedah je umolknila, nekaj časa je čitala, nekaj časa sanjarila in nepremično zrla v ogenj, nazadnje pa je šepaje stopila k Helen, jo poljubila in voščila »lahko noč« in je šla iz sobe.

Naslednji dan je bila mnogo bolj mirna; nanajala se je pred neko pobitostjo, ki k sreči ni bila preveč pogosta. Ob zgodnjem večeru, ko so ravnokar prižgali luči in je ona sedela s Helen v dnevni sobi, so se nenadoma zaslišali znani koraki na škripajočih deskah verande.

Helen je stopila k vratom in jih odprla Charmichaelu. Bil je gladko obrin in oblečen v temno obleko, ki je bila popolno nasprotje k njegovi običajni jahalni opravi in v šumbnici je imel zataknjeno cvetko. Vendar, kljub vsej tej svoji trenutni eleganci, je bolj ko kdaj prej napravljaval vtis hladnega, odkritega in brezbriznega cowboya.

»Br večer, Miss Helen«, je pozdravil, ko je vstopil. »br večer Miss Bo. Kako vam gre vsem skupaj?«

Helen je odzdravila z vablјivim smehljajem.

»Dober večer — Tom«, je rekla Bo z narejeno in pretirano prijaznostjo.

To je bilo nedvoumno prvič, da ga je imenovala Tom; pri tem je izgledala nenavadno mična in skrajno zapeljiva. Toda če je menila razorožiti Charmichaela s presenetljivo, napol obljublјajočo, a na prvi pogled zasmehljivo uporabo nejegovega imena, potem je delala račun brez krčmarja. Cowboy je sprejel njen pozdrav tako ravnodušno, kakor da ga je že tisočkrat slišal iz njenih ust, — ali pa, kakor da ga sploh ni slišal. Če je igral to svojo vlogo premišljeno, potem, tako si je mislila Helen, je bil zelo spreten igralec. To jo je nekoliko začudilo, vendar ji je bila njegova pjava vseč, kakor tudi njegovo neprisiljeno obnašanje in tisti nekaj na njem, kar bi lahko imenovali podzavest čut ponosa. V svojih poskusih, približati se Bo, je šel že dovolj daleč, morda predaleč.

»Kako se počutite?«, je vprašal.

»Danes mi je bolje«, je odgovorila in povesila oči.

»A še vedno sem hroma.«

»Mislim, da vas je tista zverina prav pošteno vrgla po tleh. Miss Helen je rekla, da vaša rana na kolenu ni bila malenkostna. No, ranjeno koleno res ni kaj prida, če mora človek naprej jahati.«

»O, jaz bom kmalu spet na nogah. Kako pa gre Samu? Upam vsaj, da ne šepa?«

»O, ta Sam, — ha, ta je žilav, še ne ve, da se je preuknil.«

»Tom — jaz — jaz bi se vam rada zahvalila, da ste dali Riggsu lekcijo, ki jo je zaslužil.«

Izgovorila je te besede resno, s poudarkom in prvič brez kakega zasmehljivega tona v svojem glasu, brez zafrklјive koketerije, — teh sredstev, s katerimi je navadno tega zaljubljenega mladega moža obdelovala.

»A, torej ste slišali o tem«, je odvrnil Carmichael z malomarno kretnjo roke. »Nič posebnega. Moralo

se je zgoditi. Bal sem se le radi Roya. On bi bil tisto stvar veliko huje opravil. Ravno tako tudi ostali naši fantje. Veste, jaz sem zdaj takorekoč za nje odgovoren, razumete, — odkar sem Miss Helenin oskrbnik.«

Helen je to neizmerno zabavalo. Učinek njegovih besed na Bo je bil nepričakovan. Popolnoma jo je razorožil. S finim taktom in gladkim jezikom diplomata, se je izognil vsakemu njenemu zahvaljevanju in skromnosti, ki je z njo iz svojega lepega, vitežkega dejanja skušal napraviti čisto brezpomembno zadevo, je bila za Bo nepričakovana in žaljiva. Nekaj trenutkov je sedela molče, medtem ko je Helen poskušala, kako bi se neopazno vmešala v pogovor. Ni bilo čisto verjetno, da bo Bo še dolgo v zadregi iskala besed in da ne bo kar nenadoma v navalu svoje jeznoritosti okrenila kopje proti svojemu oboževalcu. V vsakem slučaju pa se je jasno videlo, da jo je lekcija globoko zadelala. Bila je videti občutno prizadeta, zamišljena in na koncu ljubko uporna.

»Ampak — Riggsu ste rekli, da sem vaše dekle«, je začela bombardirati Bo iz svojih težkih kalibrov; in Helen se ni mogla predstavljati, kako bo Charmichael zmoget upreti se temu izzivu in krotkemu, vraščoljastemu pogledu, ki ga je spremljal.

Helen še nikakor ni dobro poznala cowboya, še manj pa Bo.

»Seveda. To sem moral reči. Moral sem se postaviti pred tistimi faloti. Priznavam, da je to bilo drzno z moje strani in zato vas samoumevno prosim za oprostjenje.«

Bo je strmela vanj, potem je vzdihnila in povesila glavo.

(Dalje prihodnj.)

Iz naših krajev

CELJE

Kratek odgovor je neko objavil v »Slovenskem domu« z dne 4. t. m. na našo notico v »Delavski Politiki«, v kateri smo samo na kratko zabeležili naše informacije glede kolektivne pogodbe za mestne delavce. Niti na misel nam ni prišlo, da bo naša notica tako v živo zadela pisca članka v »Slov. domu«, da sedaj odločno odklanja, da bi se mi smeli vmešavati v delavske zadeve. Predočil nam je 352 žrtev iz Westnove tovarne in naš vprašuje, kaj smo jim nudili, ko so nam leta in leta plačevali članarino. Končno nam pa prepoveduje, da bi vtikali naš nos v njihovo delo. Prizadetemu dopisniku, ki se je obregnil ob naš članek v »D. P.«, priporočamo, naj se nikar preveč ne razbuja. — Ali Vas nismo pustili od vašega rojstva pri miru, samo da bi pri vaših ljudeh dosegli skienitev kolektivne pogodbe? Zelo pa se motite, če mislite, da se v delavske zadeve ne bomo več vtikali. Kar pa se tiče žrtev iz Westnove tovarne, Vam priporočamo, da nas povabite na javno zborovanje vsega celjskega delavstva, skupno s prizadetimi žrtvami, kjer nam bo dana možnost, razkrinkati vsaj glavne krivice, ki so imeli velik interes in tudi priliko, da so lahko razbili delavsko enotnost. Znano nam je prav dobro, da vam je bil takozvani »Ledigheim« trn v peti. Saj je bilo stavbišče vaše sedanje trdnjave v Gaberju desetletja prazno. Kaj ne ... g. A.? Glede izplačanih podpor označenim žrtvam se pa blagovolite obrniti po natančne informacije kar direktno na takratnega predsednika, ki Vas prav dobro pozna, saj ste z vašimi ... ukrenili vse potrebno, da je za vaš košček kruha moral menjati svojo večletno legitimacijo. Ako želite še kakšnih pojasnil, Vam radevolje ustrežemo.

Velika odškodninska razprava odpuščenih Westnovih delavcev, ki je trajala dva dni, je bila preložena na 30. t. m. Razprava je bila zelo zanimiva. Delavstvo, ki je bilo odpuščeno ob izprijtju pri tv. Westen, toži sedaj za odškodnino in se nada, da bo njihovi zahtevi ugodeno.

LAŠKO

Prvi maj so pri nas praznovali le rudarji. Huda jama je počivala. V vseh naših tovarnah pa so delali kakor za stavo.

Kulturna sramota v Laškem. Mimo obeh laških tekstilnih tovarn vodi na zeleni Snibel prijazna tujska pot, ki jo z veseljem uporabljajo zlasti letoviščarji iz terme. V bližini spodnje tovarne »Lave« stoji delavska hišica, pred njo pa ob poti baraka z delavskimi stranišči. Zgrajena pa je tako škandalozno, da je na zadnji strani proti poti v spodnjem delu popolnoma odprta in se širi neznošen smrad, zlasti ob sončnih dnevih.

Ali ni to škandal za naše tujsko mesto? Lastnik je dolžan, da brezpogojno odstrani to neokusnost, zlasti sedaj ob nastopajoči tujski sezoni. Ta gospod je zastopnik v podjetju po sinu, ki je hkrati opozicijski občinski odbornik, ki bi moral v prvi vrsti vedeti, kaj je prav, saj je tudi član Opleševalnega in Tujskoprometnega društva.

ZAGORJE OB SAVI

Kaj pravijo gasilci? Gasilska četa nam je poslala dopis, v katerem se brani pred očitki nekkih ljudi, ki trdijo, da je ob prijli požara pri gostilničarju Borišku v Toplicah odpovedala. Ti ljudje, pravi gasilska četa, ne upoštevajo, da je bilo gašenje onemogočeno vsled domanjkanja vode v vodovodu. Četa poziva vse kritike, da se naj prijavijo v aktivno članstvo in sodelujejo, ne pa da jemljejo veselje še tistim idealistom, ki imajo smisla za skupno stvar.

RUŠE

Na članskem sestanku SDSZJ, podr. Ruše, dne 29. aprila t. l. je delavstvo med drugim predložilo in tudi soglasno odobrilo resolucijo, katero je organizacija kot zastopnica delavstva poslala oz. dostavila ravnateljstvu Tvornice za dušik d. d. Ruše in se glasi: »Delavstvo Tvornice za dušik d. d. Ruše« najostreje protestira proti nameri ravnateljstva, da sprejme v službo kot blaginjaka g. Bučarja. Ta svoj sklep utemeljuje tako-le: V dobi, ko je mnogo intelektualcev brezposelnih, takih, ki so z mnogimi težkocami finančnega značaja dokončali svoje študije, ni umestno in pravilno nastavljeni ljudi, ki prejema od države veliko pokojnino. S splošno socialnega stališča bi tako postopanje bilo torej povsem nasprotno in delavstvo želi, da se pomaga odnospotno sprejme v službo ljudi, ki so kruha res potrebni. Iz teh vidikov naproša delavstvo cenjeno ravnateljstvo, da preuredi nastali položaj ter ukrene potrebno za pomirjenje delavstva in da zadosti pravičnosti.

Članski sestanek vsega delavstva se bo vršil dne 18. t. m. z začetkom ob 17. uri v tovarniški kantini. Dnevni red: Poročilo obratnih zaupnikov o meznem gibanju, o izplačilu itd. Obravnavale se bodo tudi druge važne zadeve.

ŠMARJE PRI SEVNICI

V eni polovici šmarja lahko vidimo dnevno od ranega jutra do poznega večera socialni život učencev in zelo mladih pomočnikov, ki vzorno skrbijo za napredek svojega delodajalca, ki jim daje za 15 do 20 kom. dnevno izdelanih moških hlač hrano in piši deset din. — Naše preljubo šmarje se seveda razen z industrijo, tudi lahko ponaša s točilnicami alkoholnih pijač skoro v vsaki drugi hiši.

LJUBLJANA

Zvišanje cen govejemu mesu. Banska uprava je dovolila zvišanje cen za goveje meso v Ljubljani in okolici mesarskim podjetjem tako-le: goveje meso II. vrste sprednji del po 12 din kg, zadnji po 14 din; volovsko meso, ki se označuje z žigom pri mesnem ogledu sprednji del po 14 din, zadnji del po 16 din; telečje meso po 14 din oziroma din 16; svinjsko meso po 16 din, oziroma din 18, slanina po 20.

V Pllakovem procesu zaradi obtožbe krivde konkurza so bili pred okrožnim sodiščem v Ljubljani oproščeni vsi štirje obtoženci, bivši delničarji Pollakove usnjarne, ki pripadajo vsi rodbini (dva sinova, hči in zet). Sodišče je zavrnilo nove zahteve, ki so bile dvignjene po

MARIBOR

Načrt regulacije Drave predvideva, da bodo dela izvršena v etapah in sicer v teku šestih let. Za dovršitev teh del bi bil potreben znesek 97 in pol milijona dinarjev. Z regulacijskimi deli so pričeli pri St. Janžu na Dravskem polju. Zeleti bi bilo, da bi se regulacija Drave res v celoti izvršila, ker bi to silno koristilo vsem prizadetim posestnikom, na drugi strani pa bi se s tem omogočila zaposlitev brezposelnih delavcev. Seveda bi morale biti mezdne primerne današnji draginji, da bi zaposleni delavci pri tem težkem in nevarnem delu dobivali odgovarjajočo prejemke. Le tako bi bilo s temi javnimi deli pomagano prizadetim delavcem, ker bi imeli tudi obrtniki in kmetje ter vse naše gospodarstvo.

Povišanje cen mesa. Banska uprava v Ljubljani je odobrila mariborskim mesarjem povišanje cen mesa in sicer: govedina I. od din 14 do din 16, govedina II. od din 12 do din 14, teletina od din 12 do din 14, svinjsko meso od din 16 do din 18, slanina od din 16 do din 18, salo din 20 in mast din 22. To so torej odsele uradno dovoljene cene mesa v našem mestu. To povišanje cen bodo vsekakor hudo občutili konzumenti, povdariti pa je treba, da so že doslej nekateri mesarji prodajali meso celo po višjih cenah, kakor so sedaj uradno določene. Ta primer pač najbolje kaže, da bi pristojna oblast morala istočasno, ko se je meso (kot tudi druge življenjske potrebščine) znatno podražilo, skrbeti zato, da bi se bili temu primerno zvišali tudi prejemki, tako delavcem, kakor tudi uradnikom, ker je jasno, da kupna moč konzumentov pada z dneva v dan in bo to imelo hude posledice za vse gospodarstvo. Tega naj še zavedajo vsi, ki določajo o razmerah, ki danes vladajo pri nas.

Sumljivi nepopolni sezname. Po mestu že dolgo časa krožijo sezname članov neke zveze, ki pa so na prvi pogled nepopolni. Vlada splošno prepričanje, da so znani izdajatelji namenoma izpustili iz tega seznama gotove družabno uglednejše in gospodarsko močnejše osebe, ki niso samo člani te zveze, ampak tudi organizacije, ki je ta seznam izdala. Tako početje se nam zdi skrajno nemoralno in zgublja na ta način seznam svoj namen in efekt. Ljudje se radi takšnega strankarstva upravičeno zgražajo. Sezname sicer nosi označbo »I« in hoče na ta način nekako opravičiti svojo nepopolnost, češ, saj drugi pridejo na vrsto v prihodnjem seznamu »II«. Toda tega seznama »II« ni, pa ni od nikoder, čeprav ni nikakega povišja za čakanje, ker imajo znani izdajatelji tudi za tiskanje seznama »II« predvsem dovolj denarnih sredstev na razpolago, pa tudi časa. Če ne prej, ob volitvah v mestno občino se bo vsa zadeva do konca razjasnila.

Ne nasledajte tujim agentom. V našem uredništvu se je zglasila jokajoča žena železničarja, ki je dolga leta služil v tukajšnji delavnici, pa ga je nek tuj prišepetalec premotil z obljubami, da je preko noči ušel čez mejo, kjer je upaj najti boljši zaslužek. Revez je mislil, da bo lahko tam toliko prihranil, da bo s tem tudi njegova rodbina tukaj boljše živela kot doslej. Sedaj pa je pisal ženi, da mora tam še mnogo več delati kot tu, zaslužiti res več, a mora plačevati tudi višje cene in mu tako nič ne ostane. Pa tudi če bi mu kaj preostalo, ji ne bi smel ničesar poslati preko meje. In tako živi sedaj žena s 4 otroci brez vseh sredstev v največjem obupu. Mož pa je zgubil vse, kar je plačeval v pokojninski fond. Izogibajte se torej takšnih nevarnih agentov in jih javite policiji, da ne bodo ustvarjali še novih nesreč!

Hrvatski književniki prispejo danes v Maribor, ki jim pripravljamo pripraven sprejem. Zvečer ob 8. uri bo v gledališču velika kulturna prireditve.

III. umetnostni teden je bil otvorjen dne 11. maja v mali dvorani »Sokolskega doma«. V okviru umetnostnega tedna je prirejena razstava 8 književnih, 4 kompozicijskih del in 45 del likovnih umetnikov.

Odprava poštnih paketov. Radi ukinitve ambulančne pošte pri vlakih, ki odhaja iz Maribora ob 20.55, bo morala kolodvorska pošta od 19. maja dalje odpravljati pakete za smer proti Ljubljani in Zagrebu ob 17.55 v dveh ambulančnih poštah. Opozorjamo odpošiljatelje, da bi po možnosti predajali svoje pakete mariborskim poštam že predpoldne ali popoldne vsaj ob 16. ure, da bodo lahko odpravljeni z najugodnejšo prilikom. — Upravnik.

Društvo »Sola in dom« priredi v četrtek, dne 16. maja ob 20. uri v dvorani »Ljudske univerze« na Slomškovem trgu predavanje o temi: »Dijaki in njih profesorji«. Govoril bo g. prof. Jan Šedivy.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izvrši takoj FOTO JAPELJ, gosposka 18-1.

zaključku konkurza. Državni pravdnik si je pridržal zakoniti rok, da eventualno predlaga revizijo postopanja.

Novo bolnišnico so te dni otvorili v Beogradu. Beograd se naglo veča. Zato nedvomno potrebuje novo bolnišnico, ki bo imela več sto postelj.

Smrtina nesreča pri premiku. Na glavnem kolodvoru so kolesa vagona, ki ga je odbila lokomotiva, odrezala 36 letnemu premikaču Josipu Petrovčiču obe nogi pod koleno. Petrovčič je umrl vsled prevelike izgube krvi. — Nesreča se je zgodila na ta način, da se je Petrovčič z nogo zataknil med tračnice in je ni mogel več izvleči.

Premeščen je v notranje ministrstvo komisar obmejne policije g. Stevo Krajnovič. Na svojem dosedanjem službenem mestu se je izkazal kot objektivnim in koncilijantem, zlasti tudi napram podrejenim.

Odhod emigrantov. Zadnje mesece je bivalo v Mariboru večje število židovskih emigrantov, ki so pribežali k nam iz Gradca, Dunaja in celo Berlina. Nekateri so se pripeljali kar z vlakom, seve tajno, deloma v tovornih vlakih, drugi zopet so prestopili mejo v bližini št. Ilija in hodili nato peš proti Mariboru. Do Špicfelda so se lahko pripeljali z vlakom in če so se tam javili pri Gestapu, jih je ta običajno zvečer ali zgodaj jutraj sama odposlala preko meje k nam. Nekateri emigranti so pripovedovali, da so prišli z njimi do meje tudi češki in poljski begunci, da bi prestopili nase mejo in so se skrivali pri bližnjih kmetih ob meji. — Večinoma pa so jih nemški kmetje sami javili nemški policiji, ki jih je nato aretirala in odposlala nazaj z vlakom. Židovski emigranti so bivali po tukajšnjih hotelih, kjer je skrbela za nje židovska cerkvena občina, a ta dni so se vsi odpeljali proti jugu, kjer so jim odredili daljnjo bivanje. O postopanju naših oblasti so se izražali emigranti zelo povoljno in so s hvaležnostjo sprejeli gostoljubje, ki so ga bili tukaj deležni. Bili so iz najrazličnejših poklicev, manualnih in akademskih, tudi ženske.

Začarana dvorana. Največja dvorana v Mariboru je v »Sokolskem domu«, za 2000 do 2500 ljudi. Spodnji prostori te dvorane merijo okrog 425 kv. m, poleg tega pa je še na razpolago prostorna galerija in veliki stranski prostori. Poleg te dvorane je zborovalec v Mariboru na razpolago še nekaj manjših dvoran vendar je med temi ena, ki je gotovo najbolj čudna, ker je po potrebi enkrat večja, drugič manjša. Dasi je v tej dvorani normalno baje komaj za 300 ljudi prostora, vendar poročajo od časa do časa listi, da je tam zborovalo do 1500, včasih po 12.000, če je pa kakšno večje zborovanje, pa kar po 20.000 ljudi. Za to dvorano nas Mariborčane lahko zavidajo zborovalci v drugih mestih, ker pač dvomimo, da bi imeli še kje drugje na razpolago tako, človek bi rekel, začarana dvorano, kakor pri nas. Da bi le nevoščljivci ne pogruntali skrivnost te dvorane, in si še sami zgradili tako, kakor je ta v našem mestu. Tako se je v stoletju tehnike uresničilo čudo, ki so ga Ribničani poskušali, ko so stene svoje cerkve tiščali narazen, pa so zgubili samo svoje suknjiče, ki so jih položili ob cerkvenem zidu na prostem.

Nov voznik red na progah mestnega avtobusa stopi v veljavo dne 11. maja. V mestnem pomerju bo obratoval avtobus glavni kolodvor—Betnavska cesta do 21. ure zvečer. Avtobusi proti Pobrežju vozijo sedaj samo štirikrat dnevno do Vrazove ulice in ne več v Marija Brezje. Na progji Maribor—Tezno sta vstavljeni dve novi vozniki ob 18.40 in ob sobotah, nedeljah ter cerkvenih praznikih ob 19.52. — V Slovensko Bistrico vozi avtobus ob nedeljah ob 21.30, ob 18.30 pa samo do Zg. Polskave. V Ptuj vozi avtobus 10 minut prej kot doslej in tako tudi iz Ptuja v Maribor. V Sevnico vozi avtobus ob nedeljah ob 18.30. V Sv. Martin vozi ob 19. uri, v Radvanje in Limbuš je ob nedeljah in praznikih vpeljana vožnja ob 10, 20. uri. Do Sv. Aneha na Pohorju vozi avtobus ob nedeljah in praznikih ob 6.30 in 17.30 do odcepa poti 850 m pred Arehom. Nazaj pa vozi avtobus tu ob 7.50 in 18.50. Sicer je voznik red nespremenjen.

Narodno gledališče. Sreda, dne 14. maja ob 20. uri: »Literarni večer hrvaških književnikov«. Četrtek, dne 15. maja: zaprto.

STUDENCI PRI MARIBORU

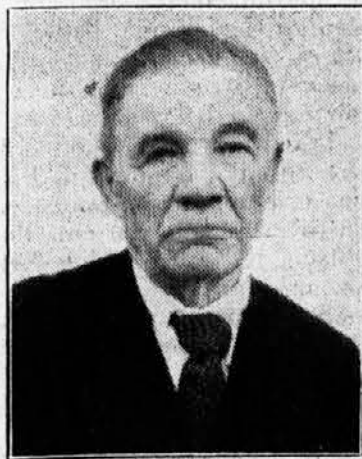
Nočni nemiri. Že večkrat smo na tem mestu iznašali pritožbe glede neznošnih nočnih nemirov, ki se dogajajo v naši nekaj mirni občini. V noči od nedelje do ponedeljka pa smo že zopet doživeli kravalce, kakor na fronti. Začetek teh nočnih nemirov je bil na vogašu Krpanove in Aleksandrove ceste, kjer so se delile klufote in bliskali noži, sreča je samo, da ni bilo treba nastopiti reševalnemu oddelku. Nadaljevanje te birne se je vršilo v zgornjem delu Radvanjske ceste, kjer so tudi streljali z revolverji, obenem pa kričali, kakor zverima v zverinjaku. Razumljivo je, da se prebivalstvo, katero je vsled nemira prikrajšano na spanju in počitku razburja in odločno zahteva od pristojne oblasti ter varnostnih organov, da ukrenejše vse potrebno in preprečijo te nočne nemire in razgrajenje. Prebivalstvo zahteva red in mir.

HRASTNIK

S. Urlep Ivan petinsedemdesetletnik.

V petek, dne 17. maja bo poteklo 75 let, odkar se je rodil eden najvidnejših pionirjev hrastniških delavskih organov in delavskega gibanja, s. Urlep Ivan.

Kot sin revnih starišev-kočarjev iz Slivnice pri Celju, je moral že v nežni mladosti z doma, s trebuchom za kruhom. Udinjal se je kot pastir in pozneje kot hlapec pri kmetih do vpkoklica k vojakom. Po dokončani štiriletni vojaški službi pa se ni več vrnil na kmete, temveč se je raje podal v rudarski revir in sicer si je zaenkrat izbral Hrastnik. Da, »zaenkrat« je dejal prijatelju, s katerim sta dne 1. oktobra leta 1889. skupaj priromala v črni revir, kajti ko sta si nekoliko ogledala ta »graben«, sta takoj ugotovila, da tu ne bosta dolgo, kvečjemu čez zimo, potem pa bosta šla drugam. Toda usoda je hotela drugače. Namesto ene je pretklo že 51 zim, med tem pa je misel na selitev seve že davno opustil in vztrajal pri rudniku polnih 42 let. Seve se je med tem oženil, sledila je številna družina, za katero je bil in je še danes, ko so otroci že odrasli, nad vse skrben oče in rednik.

V delavskem gibanju se je pričel udeleževati, ko je bilo to gibanje pravzaprav šele v povojih. To se pravi takrat, ko se je o nekakšnih organizacijah kvečjemu le šušljalo. Krepko se je oprijel naukov o socializmu in delavski samozavesti, ki so jih tod širili ss. Čobal in pozneje pok. Siter ter drugi označeni kot »nevarni prekocuhi«. Ko pa je bila ustanovljena v zlic vsem težavam in brezštevilnim žrtvam prva strokovna organizacija, je postal njen član in je do danes še ni zapustil. Leta 1906. je postal tudi zaupnik, nekaj let pozneje lok. načelnik II. skupine, kar je ostal do leta 1918. S. Urlep pa se je zanimal tudi za združeno gibanje. Mladini po večini ni znano, kako se je svoječasnno postopalo v konzumih, v katerih so gospodarili rudniški gospodje z delavci odjemalci. Krivice, ki so se dogajale, so bile tudi zanj zadosten opomin, da se je treba tudi na tem polju osamosvojiti. Zato ga opazimo že v letu 1906. med člani takratnega »Konzumnega društva Bratovske skladnice«, ki se je pa že v naslednjem letu 1907. na podlagi novih pravil preosnovalo v »Konzumno društvo rudarjev« ter tako prišlo v delavske roke.

Idealna zamisel pok. Siterja, ki se je zato delo največ zavzemal, se je torej uresničila. Dne 1. marca 1908. pa je bil s. Urlep tudi že izvoljen v odbor te zadruga, v letih 1909. in 1910. pa je bil celo njen načelnik. Težke kase je baš takrat preživljala zadruga in je od takratnega odbora zahtevala res celih mož. Po krivdi brezvestnih prejšnjih gospodarjev je bila zadruga skoro na robu propada. Da ni bilo mož kot ss. Urlep, Jazbec, Kolman, Bedenik, Groznik in drugi, bi danes svoje zadruga gotovo ne imeli več. Le tem se je z neverjetnimi žrtvami posrečilo preprečiti njen propast.

Delavstvo je izvolilo s. Urlepa skozi več let v upravni odbor Bratovske skladnice.

Razume se, da je bil vsa leta do razpusta tudi član Socialistične stranke in naročnik naših delavskih listov.

V tem duhu pa so vzgojeni tudi njegovi sinovi, katere opazamo kot aktivne delavce v delavskih organizacijah.

S. Urlepu ni bilo nikoli z rožami postlano. V vršenju poverjenih mu funkcij je doživel marsikatero trpko uro. Nezavedneži in mlačneži namesto, da bi mu bili dali potrebno pomoč, so mu čestokrat metali še polena pod nogo. Pa tudi sicer mu je usoda namenila marsikateri udarec. Vendar je vse to moško prestopal. Še danes je telesno krepke, duševno sveže ter vnet in iskren pobornik za socializem.

Njegovi sodelavci in številni prijatelji, oa mu želimo ob tej priliki, da ostane čil in zdrav med nami še mnogo let! Družnost!

MEŽICA

Poučna filmska predavanja o očuvanju zdravja in negi dojenčkov ter dece so se vršila letošnje zimo v našem kraju. Zaščitna seštra pa je obiskala veliko število rodbin in dajala materam praktičen poduk. Revne družine, ki imajo velik otrok, so bile tudi obdarovane. Za ta predavanja in pomoč se Mežičani zahvaljujemo Higijenskemu zavodu, društvu »Prijateljev Slovenskih goric« in ge. Natlačenovi, ki so to akcijo omogočili. — Pripravljalni odbor.

SLOVENSKA BISTRICA

Poročila sta se dne 6. maja s. Žalar Anton z gđ. Ducman Angelo. Želimo obilo srečel!

STORE

Draginja in socialna zaščita. V nedeljo, dne 19. t. m. se bo vršilo predavanje o draginji in socialni zaščiti. Predavala bosta ss. dr. Reisman in Eržen Viktor. Pridite vsi!

Kupujte samo pri naših oglaševalcih!

Stavka keramičnih delavcev v Libojah se nadaljuje

Keramični delavci v Libojah se bore za svoje najskromnejše pravice. Tovarna je odklonila sporazum, ki bi ga bila lahko sklenila za tako nizko ceno, da bolj nizka ne more biti. Podjetje je l. 1932. znižalo delavske mezde za 20 odstotkov in v akordu za 60 odstotkov in šele v letu 1938. je dobilo delavstvo vrnjeno od 7 do 12 odstotkov. Namesto povišanja plač, ki bi bilo primerno z ozirom na rastočo draginjo, je dalo podjetje 1. januarja delavstvu doklade po din 2 na št. Potem se je branilo plačevati po kolektivni pogodbi, delavce pa, ki

so to zahtevali je, ako so nastopili pred sodiščem, vrglo na cesto. Nazadnje je odpovedalo pogodbo. Pri pogajanjih pa je vodstvo tovarne odklonilo dopuste, naturalne dajatve, jamstvo za temeljne mezde za akordna dela itd. Nazadnje je ponudilo din 4 povišanja mezd na št.

Delavcem ni preostalo drugega kot da so zastavljali. Delavstvo v Keramični tovarni zasluzi podporo vsega delavstva. SDSZJ vodi ta pokret, ki mu želimo čimprejšnjega in čim boljše uspeha!

KRANJ

Še vedno 1208 brezposelnih zaznamuje tukajšnja ekspozitura Borze dela koncem aprila. — Število brezposelnih se je tekom zadnjega meseca znižalo samo za 223, kar je posledica redukcij v tovarnah in slabe gradbene sezone. Borza dela išče trenutno: 1 žagarja, 7 hlapcev, 1 lesnega delavca, 5 kmetijskih dekel, 2 mlada fanta za pomoč v trgovini, 1 mlinarja, 1 hotelsko perico, 2 kvalificirani kuharici, 9 služkinj in 10 težakov.

Hotel »Jelen« je zopet dobil novega lastnika. »Ljudska hranilnica in posojilnica«, ki je bila doslej lastnica hotela »Jelen«, je prodala hotel »Gorenjski kmetijski zadrugi«. Po »Gorenjskih« informacijah bo hotel služil zadrugi za skladišča; v njem pa bo tudi sedež kmečkih in gospodarskih organizacij. Sam hotel v gostilniškem pomenu besede bo pa preurejen v restavracijo. — »Gorenjec« ne poroča, ali bo v preurejenem hotelu tudi še v naprej vsako nedeljo ples. Ta list je prav zadnji čas brezobzirno nastopil proti plesnim šolam, ki so se vršile v mejah dostojnosti, v veseljem razpoloženju, ki ga ni povzročil alkohol. Dočim je »Gorenjec« delavsko kulturno društvo napadel radi plesne šole, ni nikdar napadal najemnika hotela »Jelen«, odnosno posojilnice, ki se pri oddaji hotela z najemnikom ne pogodi tako, da bi ne smel prirerati plesnih prireditelj. — Morda bi pod takimi pogoji bila najemnika za par sto dinarjev nižja, ali v tem vprašanju se izključuje vsaka debata za ustanovo, ki je sorodna »Gorenjcu«. — »Ljudska hranilnica in posojilnica« je kupila hotel »Jelen« šele pred petimi leti od tovarnarja Zabreta.

Iz Češke

Vznemirljiv dogodek v Prazi 6. majnika

2 krat na smrt obsojen. — Der Neue Tag z dne 8. maja poroča, da je izjemno sodišče v Prazi dne 6. majnika obsojilo 45 let starega državljana Protektorata Aloza Čeha iz Slivna pri Mladji Boleslavi kot nasilnega zločinca radi umora in radi zločina po § 1 odst. 2 naredbe proti nasilnim zločincem dvakrat na smrt in trajno zgubo državljanstva in pravic. Čeh je dne 2. majnika v Prazi ustrelil Nemca Ernesta Leimera, ko ga je Leimer zalotil pri trganju Protektoratovega oklica za nabiranje kovin in ga hotel prijeti, da bi ga izročil policiji. Čeh je nato še parkrat streljal na begu in nemške vojake, ki so ga zasledovali in skočili v Vltavo, kjer se je SS moštvo posrečilo, da so ga spravili na obrežje in izročili izjemnemu sodišču.

Spremenjena uredba o posesti orožja. Dne 6. maja je Protektor von Neurath spremenil uredbu o posesti orožja. § 1 naredbe se glasi: S smrtno se kaznuje, kdor bi namerno in brez dovoljenja posedoval uporabno strelno orožje, razstrelivo ali municijo. V lažjih primerih se krivce lahko kaznuje z robijo. V slučaju malomarnosti se po § 2 uredbi odmeri kazen z zapornim in denarno globo. Naredba velja čim je bila razglašena v radiu.

Za novega viceprezidenta Češke je imenoval prezident dr. Hacha župana šleskega mesta Glatz, Leo Schuberta, ki je stal za časa republike v prvi fronti borbe za nemstvo na Češkem. 11 mesecev je bil L. Schubert tudi zaprt v praškem zaporu Pankracu. (Der Neue Tag.)

Prisega uradnikov v Prazi. Protektoratna vlada je javila vsemu uradništvu mesta Praze, da mora položiti novo uradno prisego, s katero prisegajo zvestobo vodji Hitlerju. Kdor te prisegbe ne bi izvršil po predpisani tiskovini, izgubi službo in torej tudi pokojnino, če je že vpokojen in se uvede disciplinski postopanje, ne glede na posledice po kazenskem zakonu.

Obisk pri ženski »Arbeitsfront«. Minuli torek je prispel v Prazi iz Berlina vodja »Arbeitsdiensta« Konstantin Hierl, ki je naslednji dan s svojim štabom pregledal ženski tabor nemškega »Arbeitsdiensta« v Nemški Vyskitny (Deutsch Wieshuebel).

Kaznovan radi domačega čaja. (DNB.) František Ferdan, trgovec v Brnu, je izdeloval iz domače zmešči čaji, ki ga je prodal za gospodarsko neopravičene prodajne cene ter bil zato kaznovan z globo 6000 kron ali 12 dni zapore. Ker je prodaja pravega čaja prepovedana, si pomagajo sedaj na Češkem z drugimi čajnimi mešanici.

Darila za birmance in birmanke, kakor ročne torbice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtnike itd., v veliki izbiri priporočam

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13 Telef. 22-07

Književnost

Knjiga slovenskih pesmi v češčini. Včeraj sem prejel iz Prage knjigo v češčino prevedenih slovenskih pesmi »Zvezdy nad Triglavem« s posvetom prevajalcev čeških pesnikov Josefa Hora in Jana Careka ter Slovenca ur. Otona Berkopca. Knjiga prinasa na sto strani prevode najboljših slovenske moderne poezije, zaceni z utemeljitelj slovenske »moderne« Ivanom Cankarjem, Otonom Zupancicem, Josipom Murnom in Dragotinom Kettejem. Tem sledijo pesniki Sardenko, Gradnik, Uola, Glaser, F. Albrecht, Gruden, Lovrencič, Bevk, Jarc, Tone Seliskar (»Srečen otrok« in »Moj oče«), vodnik, Tauterjeva, Kosovel, Pogačnik, Kočbek, Mile Klobčič (»Tri otroške zelje«, »Stari rudar govori«, »Krištofu Kolumbu objubljenja Indija«), Božo Vodušek in Faturo. Pesmi so prevedli sami znani češki pesniki Josef Hora, Karel Dovy (Murnovo »Balado«), Kamil Bednař, Jan Carek in František Nechvátal (Klopčičevega »Rudarja«). Največ prinaša zbirka Zupancičevih pesmi (7), ki jih je krasno preliel v češčino mojster verzov, znani naš prijatelj Josef Hora, med drugim tudi »Dumno«. Naš neumorni slovenski pisatelj in pesnik dr. Oton Berkopec, ki še vedno nadaljuje svoje važno kulturno poslanstvo v praški knjižnici Slovanskega instituta in je očitno tudi zasnovatelj te krasne zbirke, je napisal knjigi plastičen in izčrpen pregled slovenske lirike. Iz tega njegovga spisa zveemo, da so izdali Čehi že štiri knjige slovenskih pesmi v prevodu: Leta 1882 Josef Penizek v Jičinu Prešernove pesmi, Vojtěch Pakosta leta 1887 Gregorčičeve poezije, Jaroslav Vrchlicky leta 1923 pesmi Antona Askerca in leta 1925 v Košicah, tedaj še Slovaški (sedaj Madžarski) Jurij Wolker in Vojtěch Merka Cankarja, Ketteja in Gradnika. Stiki med slovensko in češko poezijo pa so mnogo starejši, ker je že leta 1832 L. Čelakovsky prevedel štiri Prešernove pesmi in pisal o Prešernu v časopisih Češkega muzeja. Na Češkem imamo še celo vrsto drugih prevajalcev naših slovenskih pesmi, zlasti mnogo sta jih izdala po revijah, časopisih in posameznih zbirkah O. Babler in Vojtěch Merka, prej še Jan Hudec, Vrchlicky in Jaromir Borecky. Med češko književno javnostjo in prijatelji Slovencev, ki jih je na tisoče in tisoče, bo vzbudila ta knjižica slovenske moderne pesmi nedvomno tem večjo pozornost in zanimanje, ker je med prevajalci najznamenitejši sodasni češki pesnik Josef Hora, ki je prevedel kar 20 slovenskih pesmi tudi Mariborčana Janko Glaserja. Knjiga pomeni velik kulturni dogodek, tem večji v današnjih dneh, ko Čehi ravno na kulturnem polju s toliko smotrenostjo, ljubeznijo in vsemi silami delajo, da si obdržijo svojo kulturo, svoj češki jezik, umetnost, upodabljačo in glasbeno. predvsem pa češko knjigo. Knjiga nam obenem oživlja spomin na krasne januarske dneve iz predlanskega leta, ko sta obiskala Ljubljano in Maribor Josef Hora in Karel Novy ter nam priridila tiste krasne, nepozabne literarne večere in sta od takrat naprej v stalnem živem stiku z našo kulturo. Najboljši primer, kolike nedogledne važnosti so takšni osebni stiki z drugimi kulturnimi delavci. Knjiga »Zvezdy nad Triglavom«, lepo opremljena od največje češke založbe Melantrich je posvečena pisatelju Božidaru Borku, ki se je predlanskim največ trudil, da sta prišla k nam K. Novy in J. Hora in tako vzljubila našo književnost in ves slovenski narod. — Dr. August Reisman.

Razvoj sovjetskega letalstva. Berlinska »National-Zeitung« je prejela iz Moskve poročilo svojega sotrudnika, da je dne 1. maja startalo istočasno 4494 sovjetskih vojaških letal. Takšnega nastopa letalstva v podobnih prilikah doslej sploh ni bilo. Niso pa pri tem morda kazali zastarelih modelov, ampak popolnoma moderne stroje z veliko brzino, ki jih v zadnjem času gradijo.

All res nimate še srečke drž. razr. loterije?

Sporočite čim prej svoj cenjeni naslov na navadni dopisnici:

hiši sreče, bančni poslovalnici

BEZJAK

MARIBOR, Gosposka ulica 25

Kotiček sodružic

DOLŽNOSTI ŽENE IN DO ŽENE

Živimo v času, ko je postala žena važen činitelj v delovnem procesu. Kje vse se ne srečujemo z njo? V tovarni, kjer stojiš ob brenju motorjev in mehanično kot ura opravlja svoje delo, v pisarni, kjer sedi zamišljena pred kopico nerešene pošte in sama ne veš, česa bi se poprej lotila, da bi ti šlo hitreje izpod rok; kot revna služkinja, ki žarša za malenkostne odškodnino od ranega jutra do poznega večera; kot delavka na polju in travniku, kjer ti poletno vroče sonce pripeka na lice, da teko po njem potne srače. Ni ga poklica, v katerem bi ne bila vsaj delno zastopana, v katerem se ne bi udeleževala. Toda, ko bi bilo samo to delo, a kaj, ko se vrneš vsa izmučena iz svoje službe domov, te čaka spet v vsakem oglu delo. Blagor tebi, ako imaš dom in stariše, ali pa vsaj zaslužiš toliko, da si urediš svoje življenje tako, da ti ostane še toliko časa, da prideš v družbo, da se udeležuješ v svoji delavski organizaciji. A čim se poročiš, pade na tebe skrb za družino, vzgoja otrok in polno stvar: ki ti onemogočajo, da se posvetiš organizaciji s tisto ljubeznijo, kot si želiš. Zato je dolžnost nas mladih, da se posvetimo resnemu delu, ženske pa, ki so vezane na dom in vzgojo svojih otrok podprimo, da nam vzgoje rod, ki se bo zavedal svojih človeških pravic in dolžnosti. Delavsko dekle, bodi ponosna na svoj poklic, okleni se z vsjo ljubeznijo svoje organizacije, kajti le tako si boš izboljšalo svoje življenjske razmere. Ti pa, delavska žena, posveti vzgoji svojih otrok največjo pažnjo, kajti le krepak rod bo lahko ustvarjal boljšo bodočnost. J. Š.

Odgovor sotrpinki. Kot žena, ki imam precej izkušenj, bom mogoče povedala tudi kakšen dober nasvet sotrpinki, ki se je oglašila predtekli teden s svojim vprašanjem v »Delavski Politiki«. Po moje je kriva moževih sprememb zelo velikokrat žena sama. Mogoče ne najde žena časa, kadar jo mož povabi na sprehod, ostaja raje doma, se popolnoma posveti otrokom, ki jih razneži do skrajnosti, da postanejo nezno, za moža pa se niti prav ne zmeni. Take reči odtujijo moža ženi, zlasti še, ako je mož občutljiv. Mogoče je tudi, da ima slabo družbo in zato zahaja na stranpota. Ako je krivda na ženi, bo vedela, kaj ji je storiti. Ako pa ima mož slabo družbo, naj ga žena poskuša spraviti v kakšno delavsko organizacijo, da se bo udeleževal. Zelo mnogo lahko vpliva na moža tudi kakšen funkcionar delavske organizacije, ako se mu žena zaupa in ga poprosi za pomoč, da spregovori z možem pametno besedo. Ako pa bo mož dostopen za delo v delavskem gibanju, potem naj skuša žena, da sodeluje z njim. Moj mož je bil nekoč vedno v gostilni in s prijatelji, odkar je v delavskem gibanju, je postal ves drug. Tudi jaz sem bila sprva nasprotna temu, da se je oprijel dela v organizaciji, mislila sem si pač, sedaj je bil malo doma, odslej bo še manj. Pa

je bilo kmalu drugače. Ako je mož zaposlen v organizaciji, potem žena vsaj ve, kje se nahaja in da se mu ne more zgoditi ničesar hudega. Ako pa zahaja na stranpota, naj žena skuša zlepa govoriti z njim in mu predočiti, kam to pelje. Tak razgovor naj žena naveže z možem samo tedaj, ako je razpoložen za to. Nikdar pa žena ne sme kazati ljubosumnosti. S tem bi ga še bolj razdražila in odtujila sebi in otrokom. Mogoče sem prav svetovala. Veselilo me bo, ako bo pomagalo. Sotrpinko pozdravlja delavska žena — C. A. s P.

Prežgana juha

2 bokala vode, pol žličice soli, četrt žličice kumine, četrt žličice popra, 2 žlici masti, 2 žlici moke, 1 ali 2 jajci, 2 kosa opečnega kruha. Pristavi vodo. Kadar zavre, posoli, popopraj in vrzi kumino noter. Medtem naredi prežganje: raztopi mast, kadar je razbeljena, vsuj moko in mešaj, da lepo zarumeni a se ne prismoji. Vrzi v krop in zmešaj. Razbij jajca in stepi le toliko, da se rumenjaka razlezeta. Vlij v juho in rahlo premešaj. Zreži opečeni kruh na male koške in serviraj.

Ajdovi žganci

2 bokala vode, 4 kupice ajdove moke, pol žličice soli, eno žlico masti, pol volji ocvirkov ali mleka. Pristavi vodo in kadar zavre vsuj vanjo moko. V sredo vtakni kuhalnico (seveda leseno), posoli in pusti vreti približno petnajst minut, ne da mešaš. Potem odlij nekoliko vode, dodaj žlico masti in dobro premešaj, da ne ostane nič moke suhe. Zajemaj s kuhalnico večje kose žganecv in jih z vilicami naskubi v skledo. Zabeli jih z ocvirki ali pa polij s toplim mlekom.

Močnik

2 bokala vode, poldrugo kufico moke, eno jajce, 2 dobri žlici masti, pol žličice soli. Pristavi vodo in posoli. V majhno skledo razbij jajce, vsinaj moko polagoma in vmešavaj s prsti, da dobiš majhne kepice in jih pomeči v krop. Prihrani dve do tri žlice moke, iz katere naredi na masti lepo rumeno prežganje in ko je gotovo, ga vsuj v močnik. Malo premešaj, da se prežganje razdeli enakomerno. To je dovolj za šest porcij.

Ali mislite, da je kaj takega mogoče, da bi bil za občinskega odbornika človek, ki je prežedel pet let radi zločina umora svoje žene in svojih otrok dvojčkov?

Grobnica iz l. 1080, pred našim časnim štetjem. Profesor egiptologije na strasburški univerzi, Pierre Montet, je pri svojih raziskovanjih v Egiptu odkril v San-el-Hagar (Tanis) popolnoma nepoškodovano grobnico, v kateri se nahaja sarkofag z mumijo egiptovskega kralja Psusenesa, ki je umrl leta 1080, pred n. č. š. V grobnici so našli tudi bogat zaklad z različnimi dragocenostmi. Vse najdenine bodo dali v muzej v Kairu. (»Republikaner«.)

Delavski pravni svetovalec

Obljuba zakona (Mozirje)

Vprašanje: Z zaročenko, s katero sva se razumela preko 6 let, sem se nameraval poročiti. Dolgo časa je s poroko odlašala, končno sem ji stavil pogoj, da se takoj poročiva, ker se mi je mudilo radi prevzema posestva, sicer — tako sem ji rekel — se bom moral pač z drugo poročiti. Tudi to ni nič pomagalo, zato sem se poročil z drugo in sedaj mi grozi s tožbo, s katero namerava zahtevati povrnitev škode vsled obljube zakona. Ali s tožbo lahko uspe in ali lahko naperi proti meni tudi kazensko tožbo?

Odgovor: Iz Vaših navedb je razvidno, da ste storili vse, da bi se z zaročenko poročili, vendar pa do tega ni prišlo izključno vsled njene krivde. Razumljivo je v Vašem primeru še prav posebno vsled prevzema posestva, da niste hoteli čakati na njeno privolitve še v naprej. Ker je torej zaročenka kriva, da do poroke ni prišlo, nima napram Vam nikakih imovinskih zahtevkov. Tudi kazenske tožbe ne more naperiti proti Vam vsled tega, ker ste jo v resnici nameravali poročiti, ne pa ji samo govorili, da jo boste poročili, čeprav take volje niste imeli.

Potrdilo v nemščini (Radelca)

Vprašanje: Moj sin je v Nemčiji kot sezonski delavec. Ker skrbi za mater, bi zanjo lahko dobival draginjske doklade, do katerih pa ima pravico le, ako dobi tozadevno potrdilo domovinske občine. Sin je poslal potrdilo, pisano v

nemščini, katerega naj bi overovala občina. — Občina potrdila ni hotela overoviti, ker je pisano v nemščini. Kaj naj storim?

Odgovor: Oblasti so dolžne poslovati v narodnem jeziku, t. j. srbohrvaški ali slovenski. Niso pa dolžne overavljati v drugih jezikih pisane vloge, vsled česar je postopanje občine popolnoma pravilno. Pomagajte si lahko na ta način, da zahtevajte od občine, da Vam izstavi v slovenščini pisano potrdilo z isto vsebino, kot je na poslanem potrdilu, katero daste zapriseženemu tolmaču prestaviti v nemščino, nakar ga bo sin lahko uporabljal, ako nemške oblasti zahtevajo potrdila le v nemščini.

Priposestvanje parcele (Meža)

Vprašanje: Starši so leta 1908. kupili kočo z nekaj zemljišča. Pri kupni pogodbi so bili navzoči sosedje, ki so pokazali meje, katerih so se stariši in njih sosedje držali. Leta 1926. je kupil sosedovo posestvo drug lastnik, ki je do lanskega leta priznaval mejo med obema posestvom, kot so se jo držali stariši in sosedje. Lansko leto si je pričel lastiti nov kosa parcele, sklicujoč se na mapo. Ali so moji stariši že priposestvovali sporni del parcele, čeprav je v mapi drugače pisano?

Odgovor: Ako je sosed do lanskega leta, t. j. 13 let pripoznaval, da so Vaši stariši lastniki sporne parcele in ker so Vaši stariši že preko 30 let v miru posedovali to parcelo, ste sporno parcelo priposestvovali in imate pravico zahtevati, da se sporni del parcele pripiše k Vašemu posestvu.

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najcenejše pri naših inzerentih!

Popravila vseh vrst koles, šivalnih strojev kakor emaljiranje in poniklanje vseh nadomestnih del za kolesa.

BOGOMIR GRUBER, palača dr. Sedaja, Valvazorjeva ul. 30, smer Frankopanova ulica.

59 62 64 72 78 84 93
Gotove dečve obleke (Dirndl obleke)
Magdalenska oblačilnica
A. KUMPERŽAK, Maribor (Palača dr. Sedaja)
Valvazorjeva — Dvořakova ulica — (smer Frankopanova ul.)
Ženska krila: 49, 59, 72, 81. Ženske bluze: 29, 32, 37, 49, 65.

FRANC REICHER, MARIBOR
Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnik cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se
SPECERIJSKA TRGOVINA
Delavski dom I. I. I. I.
Maribor, Frankopanova ulica 1.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. Telef. št. 2324